

UYARIYORUZ: SAĞLIK BAKANLIĞI YANLIŞ YAPIYOR!

Türkiye’de toplumun ve bireylerin sağlığı, Anayasa’nın sosyal devlet anlayışı ile hak olarak güvence altına alınmış, bu hakkın kullanılma biçimi yasayla “eşit ve ücretsiz olarak” tanımlanmıştır. Sağlık Bakanlığı, bu hakkı sağlamakla görevli kuruluş olarak ödevlendirilmiştir.

Sağlık Bakanlığı’nın son onbeş yıldır uygulamalarında, tarihsel hedefleri ve geçmişiyle ters düşen yönelimler gözlenmektedir. Yeni yaklaşımının ülke ve halk açısından olumsuz sonuçlar vermekte olduğu gözlemlenerek, Sağlık Bakanlığı’nı temel ilke ve görevlerine dönmeye çağırmak bir zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır.

Yakın geçmişteki gelişmeler

1980’li yıllarda uluslararası sermayenin, en büyük pay sahibi ABD eliyle dünya siyasal konjonktürünü değiştirme ve sosyalist bloğu çökertme çabaları netleştikçe, her sektörde olduğu gibi sağlıkta da özelleştirme girişimleri yoğunluk kazandı. Türkiye’de özelleştirmeye yönelik asıl planlı girişimler 1989’dan başlayarak uygulandı, 1991’de Ulusal Sağlık Kongresi ile somutlaştı. Kongre’nin ve onu izleyen Proje’nin temel hedefi sosyalleştirilmiş sağlık hizmetlerini ortadan kaldırmak, yerine özerk hastaneler ve uzman aile hekimliğine dayalı özelleştirilmiş sağlık hizmeti kurmaktı. Dünya Bankası’nın özendirmesi ve harcamaların yarısını kredi olarak karşılamasıyla başlatılan uygulama, meslek kuruluşları, sendika ve dernekler ile üniversite çevresinin büyük çoğunluğunca tepki ile karşılanınca sürüncemede kaldı. Sağlığı özelleştirme ve devlet eliyle kara dönüştürme girişimleri başarıya ulaşamadı.

Son dönem

2001 yılının ikinci yarısından başlayarak, gibi görünen özelleştirme girişimleri hız kazandı. Önceki girişimlerinde tartışmaya açarak yola çıktığı görülen Sağlık Bakanlığı, bu kez ilgili kurumları bilgilendirmeden özelleştirme tasarılarını yürürlüğe koymaya ve sağlık örgütlenmesini yeniden yapılandırmaya başladı.

- Aile planlaması hizmetlerinin paralı duruma getirilmesi ilk uygulama oldu.
- Anne ve bebekler ölmesin kampanyasıyla sağlık ocağının işlevi görmezden gelindi ve kamu görevi özel kuruluşlara devredilmiş oldu.
- Sağlık çalışanları ölümlerin nedeniymiş gibi gösterilmek istenip “kampanyada” “sağlık çalışanları mevzuattaki görevlerini yapsalar ölümler daha az olur” mesajları verildi.
- Sağlık ocaklarında her tür sağlık hizmeti paralı duruma getirildi.
- Hastanelerde özel muayene, döner sermaye, döner sermaye kadrolarına eleman alımı, vardiyalı çalışma gibi “özelleştirilmiş” uygulamalar başlatıldı.
- Hastanelerde temizlik ve yemek hizmetleri “özelleştirildi”.

Sonuç

Sağlık Bakanlığı yürütmekle yükümlü olduğu hizmetleri TBMM'nin kuruluş günlerinden başlayarak başarılı ve onurlu biçimde yürütebileceğini uygulamalarıyla kanıtlamış bir kuruluştur. Bina ve donanım olarak güçlü bir yapıya sahiptir. Elinde ve denetiminde, son derece iyi bilgi ve beceri ile donatılmış ordu büyüklüğünde personel bulunmaktadır. Yasal yönden ayrıntılı ve güçlü olarak desteklenmiştir. Dışındaki sektör ve disiplinlerle uyum ve iletişim içinde olmayı başarabilmiştir. Kurum olarak bilgi birikimi ve deneyimi sanayileşmiş ve gelişmiş birçok ülkeye oranla çok üst düzeydedir. Sahip olduğu özelliklerle üstlenemeyeceği ve çözümleyemeyeceği hiçbir sağlık konusu ve sorunu yoktur.

Sağlık Bakanlığı'nın sahip olduğu niteliklere karşın yükümlülüklerini özel sektöre devretmeye çalışması yasal ve teknik nedenlerle açıklanamadığına göre, siyasal nedenlerle devre dışı kalmaya ve özelleştirmeye zemin hazırladığı düşünülmektedir. Özelleştirme kaynak israfı ve sağlık göstergelerinin bozulması anlamına gelecek, daha doğrudan deyişle sağlıkta sömürüye ve ölümlülüğün artmasına yol açacaktır.

Sağlık örgütlenmesi ve yönetimi konularının uzmanları ve eğiticileri olarak yukarıda sıralanan son derece olumsuz gelişmeler nedeniyle Sağlık Bakanlığı'nı uyarıyor; ülkenin ve üzerinde yaşayanların daha sağlıklı olabilmeleri için henüz fırsatların tükenmediğini, yanlışlardan zamanında dönülmesi durumunda kazanımların yeniden sağlanabileceğini, bu yönde istekleri üzerine tüm emek ve çabamızla destek vermeye hazır olduğumuzu bilgilerinize sunuyoruz.